

конституційні положення в життя держави та суспільства, але з іншого боку, втілення цих норм неможливе без бажання самого суспільства їх сприйняти та виконувати, і у свою чергу вимагати від держави їх виконання.

Список використаних джерел

1. Фрицький О.Ф. Конституційне право України: Підручник. / О.Ф. Фрицький - К.: Юрінком Інтер, 2004. - 536 с.
2. Погорілко В.Ф. Проблеми реалізації Конституції України: теорія і практика: Монографія. / В.Ф. Погорілко- К.:НАНУ, 2003, с. 84.
3. Шляхтун П.П. Конституційне право: словник термінів [Текст]: довідк. вид. / П. П. Шляхтун. - К.: Либідь, 2005. - 568 с.

Тищенко Ю.В., кандидат юридичних наук,
доцент

Деякі питання вдосконалення конституційних положень щодо забезпечення прав споживачів

Одним із напрямків державної політики є здійснення конституційної реформи, спрямованої на вдосконалення та модернізацію української Конституції з метою зміцнення конституційного правопорядку.

Сфера забезпечення прав споживачів є однією зі сфер конституційного регулювання, яка на нашу думку, також потребує вдосконалення.

Так, в Основному Законі України вперше на конституційному рівні згадуються права споживачів. Він визначає важливі для споживачів базові правові засади.

Відповідно до статті 42 Конституції України держава захищає права споживачів, здійснює контроль за якістю і безпечністю продукції та усіх видів послуг і робіт, сприяє діяльності громадських організацій споживачів.

Проте, у наведеному положенні не вживається термін «товари». Водночас, у міжнародному приватному праві продукція, послуги і роботи розуміються як різновиди товару. У зв'язку з цим вважаємо за доцільне під час подальшого здійснення конституційної реформи внести зміну до частини четвертої статті 42 Основного Закону, передбачивши, що держава здійснює контроль за якістю і безпечністю товарів (продукції, послуг, робіт).

На наш погляд, потребує вдосконалення і положення частини другої статті 50 Конституції України, за якою кожному гарантується право вільного доступу до інформації про якість харчових продуктів і предметів побуту, а також право на її поширення.

По-перше, незрозуміло, чому гарантується право вільного доступу до інформації про якість лише харчових продуктів і предметів побуту. Вважаємо, що Основним Законом кожному має гарантуватися право вільного доступу до інформації про якість будь-яких товарів (продукції, послуг, робіт). До речі, саме так ставиться питання у Хартії захисту споживачів, прийнятій на 25 сесії

Консультативної Асамблеї Європейського Союзу у 1973 році (резолюція № 543), та Керівних принципах захисту інтересів споживачів, прийнятих Генеральною Асамблеєю ООН 9 квітня 1985 року (резолюція 248).

По-друге, як гадаємо, Конституція має гарантувати право вільного доступу до інформації не лише про якість, а про товари взагалі, що, безумовно, включає й інформацію про їх якість. Адже, крім інформації про якість, споживач, на наш погляд, повинен мати право отримати інформацію про властивості товарів (продукції, послуг, робіт) взагалі.

Суспільні відносини у сфері забезпечення прав споживачів регулюються й іншими конституційними положеннями, що стосуються безпосередньо прав споживачів або прав та свобод людини і громадянина в цілому.

Відповідно, Конституція України встановлює, що кожен має право на житло (стаття 47), на достатній життєвий рівень (стаття 48), на охорону здоров'я, медичну допомогу та медичне страхування (стаття 49) на освіту (стаття 53).

Враховуючи інституційну складову забезпечення прав споживачів, слід звернути увагу на положення частини другої статті 102 Основного Закону, де Президент України є, зокрема, гарантом додержання Конституції України, прав і свобод людини і громадянина.

Відповідно до статті 113 Конституції України Кабінет Міністрів України є вищим органом у системі органів виконавчої влади. Функції уряду закріплені в статті 116 Конституції України. Значна їх частина стосується у тому числі й питань забезпечення прав споживачів. До таких функцій, зокрема, належать: забезпечення здійснення внутрішньої і зовнішньої політики держави, виконання Конституції і законів України, актів Президента України; вжиття заходів щодо забезпечення прав і свобод людини і громадянина; забезпечення проведення цінової політики; розроблення і здійснення загальнодержавних програм економічного і соціального розвитку України; утворення, реорганізація та ліквідація міністерств та інших центральних органів виконавчої влади; спрямування і координація роботи міністерств, інших органів виконавчої влади.

На наш погляд, у даній статті варто було передбачити, поряд з функцією уряду щодо забезпечення цінової політики, його функцію стосовно забезпечення політики щодо забезпечення прав споживачів.

У пункті 2 статті 119 Конституції України передбачено, що місцеві державні адміністрації на відповідній території забезпечують додержання прав і свобод громадян. Відповідно до частини другої статті 124 Основного Закону юрисдикція судів поширюється на всі правовідносини, що виникають у державі.

Наведені положення стосуються забезпечення прав споживачів, оскільки здійснення державними органами зазначених повноважень поширюється і на сферу споживання.

Водночас вважаємо прогалиною у Конституції України те, що в ній у статтях, присвячених завданням і повноваженням органів місцевого самоврядування, відсутні положення не лише про забезпечення ними прав споживачів, а й про забезпечення прав і свобод людини і громадянина взагалі.

Реалізація викладених вище пропозицій щодо удосконалення положень Основного Закону України сприятиме вдосконаленню конституційних основ забезпечення прав споживачів в Україні.

Білас А.І., здобувач НАВС

Науковий керівник: **Камінська Н.В.**, доктор юридичних наук, професор

Реформи правоохоронної діяльності Польщі: досвід для України

Політико-економічна ситуація в Польщі з кінця 1980-х років змусила владу до реалізації радикальних реформ. За участю представників вищих, регіональних та місцевих органів влади, з одного боку, та з іншого - представників опозиції, громадськості, було досягнуто згоди стосовно основних напрямів і векторів демократизації усіх сфер суспільного життя.

Відповідні зміни призвели до неминучої реструктуризації органів внутрішніх справ. У 1990 р. Сейм прийняв якісно нові нормативно-правові акти, так званий пакет поліцейських законів. Він складається з трьох законів: про організацію та діяльність інституту міністра внутрішніх справ і його підпорядкованих формацій (Управління охорони держави та поліції), про Прикордонну охорону. Нового законного урегулювання не отримала тільки четверта формація, підпорядкована міністру внутрішніх справ, - військові частини МВС.

Відомство внутрішніх справ, яке уособлювало попередній політичний режим, було ліквідовано, а замість нього було створено новий центральний орган виконавчої влади з такою ж назвою, але для потреб демократичної держави.

Відновлення служби боротьби з економічною злочинністю зумовило організаційні зміни в поліції, що пов'язано зі зміною посадових осіб, насамперед, головного коменданта поліції. У Головному управлінні поліції створили два провідних департаменти: кримінальної поліції і безпеки дорожнього руху, що працювали при підтримці 7 бюро. Така організаційна структура була відображена і в територіальних відділеннях. Статус самостійних відділень здобули Національне бюро Інтерполу і центральна криміналістична лабораторія.

Перед створеною групою «Поліція 2000» поставили завдання розробки перспективної моделі такої формації. У результаті суттєвих змін було створено службу боротьби з наркозлочинністю, що призвело до створення Центрального слідчого бюро (CSB) 2000 р. Це своєрідна «візитна картка» усієї нової поліції.

Наступні реформи в організації поліції та правоохоронної діяльності у Польщі пов'язані з впровадженням реформи адміністративно-територіального поділу держави. Тобто передбачено трирівневий поділ: гміна, округ, воєводство. Було створено мережу поліцейських відділень на чолі з Головним управлінням поліції, якому підпорядковувались 16 воєводських управлінь поліції і столичне управління поліції. Основними одиницями залишились комісаріати.